

ЩОДО ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Шинкаренко Л. В. (*Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна*), **Окара Д. В.** (*Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна*), **Чернишев В. Г., Орлов Є. В.** (*Одеський національний економічний університет, м. Одеса, Україна*)

Перед вищою освітою України стоять завдання підготовки фахівців, які поєднують глибокі теоретичні знання і практичну підготовку. У системі вищої освіти якість підготовки фахівців оцінюється насамперед якістю навчально-виховного процесу. Головне його завдання – підготовка гармонійно розвиненого, конкурентоспроможного спеціаліста, здатного відповісти на виклик часу. Система вищої освіти потребує нових форм і методів викладання учебового матеріалу. Розвиток системи освіти сьогодні визначається необхідністю безперервної, гнучкої, модульної, самостійної, випереджаючої, розподіленої освіти. Важливо сформувати у студентів стійкі мотиви навчальної діяльності, організувати навчальний процес так, щоб було цікаво вчитися. Сучасне суспільство має низку особливостей, до яких насамперед відноситься підвищення значення інтелектуальної праці із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Впровадження в дію положень прийнятого у 2014 році Закону України «Про вищу освіту», який базується на принципах Болонської декларації, має наслідком скорочення аудиторних навчальних годин з усіх дисциплін. Став актуальним перегляд методології та методики навчання дисциплін, зміщування акценту на самостійну роботу студентів.

Слід відмітити, що суттєво знизився рівень підготовки абітурієнтів з математики, що підтверджують результати основної сесії ЗНО у 2016 році. Загальна кількість зареєстрованих учасників - 132165 осіб; фактична явка на пункти тестування – 93,1% від зареєстрованих; кількість завдань тесту - 62; максимальна кількість тестових балів – 62 бала; порогів бал «склав / не склав» - 9 балів (14,5% від можливої кількості); відсоток учасників, які не подолали поріг «склав / не склав» - 15%. Студенти першого курсу, вчораши школярі, не підготовлені достатньо для повноцінного освоєння як рівня і обсягів, так і способів подачі навчального матеріалу, які прийняті у вищих навчальних закладах. Необхідна розробка організаційно-структурної моделі управління та контролю результатів позааудиторної самостійної роботи студентів (СРС).

Під СРС розуміють сукупність всієї самостійної діяльності студентів як і в учебовій аудиторії, так і поза нею, у контакті з викладачем і в його відсутності.

Однією з передумов самостійного навчання є вміння працювати самостійно. Студент повинен вміти керувати власним навчанням, а також реагувати на

труднощі чи проблеми. Завдання викладача – сприяти розвитку навичок самостійного мислення студентів, але без занадто надмірної допомоги.

В основі планування СРС повинні лежати: попередній аналіз навчального плану, повного обсягу матеріалу всіх навчальних завдань, трудомісткість їхнього засвоєння і виконання; пошук ступеня відповідності цього часу плановому; забезпечення відповідності шляхом коригування та дозування обсягу навчального матеріалу, особливо того, що призначений для самостійного опрацювання і закріplення.

Доцільно впроваджувати такі методи перевірки засвоєння матеріалу курсу і якості СРС: індивідуальні співбесіди під час консультацій; усне опитування на заняттях; виконання індивідуальних модульних завдань; аудиторні контрольні роботи, тестовий контроль; проведення предметних олімпіад; участь у науковому гуртку, наукових конференціях; залучення до наукової праці тощо. Покращанню СРС сприяють електронні учебово-методичні комплекси. Упровадження у навчальний процес електронних видань навчального призначення потрібно відбувати за двома напрямами. По-перше, застосовувати їх як засоби, що підтримують традиційно використовувані методи певної системи навчання. У цьому випадку їх застосовують разом з іншими засобами. По-друге, електронні навчальні засоби треба використовувати як автономні системи навчання, які містять у собі цілісний курс, чітко і в необхідному обсязі викладений відповідно до вимог програми і навчального плану. При викладанні математичних дисциплін необхідно враховувати професійну спрямованість курсу. Цьому сприяють задачі прикладного характеру.

Висновки. Важливим є розробка контрольно-коригуючих засобів, які дозволяють об'єктивно оцінювати рівень підготовки студентів, контролювати, а при необхідності виправляти, направляти та допомагати студентам в організації самостійної роботи над учбовим матеріалом. Навчання протягом усього життя, партнерські зв'язки й обмін знаннями через інформаційні мережі є першочерговими складовими. Нові реалії сьогодення висувають нові вимоги не тільки до освітньої системи та навчальної діяльності, але й до самого викладача. За мудрим висловом філософа Плутарха «голова студента не посудина, яку потрібно наповнювати, а смолоскип, який треба запалити».

Література

1. Шинкаренко В.М., Чернишев В.Г. Інформаційні технології у викладанні навчальної дисципліни «Економетрія» / В.М.Шинкаренко, В.Г.Чернишев // Модернізація змісту вищої економічної освіти: проблеми та перспективи (матеріали науково-методичної конференції); за заг. ред. д.е.н., проф. чл.-кор. НАН України М.І. Звєрякова.- Одеса: ОНЕУ, 2016.- С.125-127.